

Załącznik do
Uchwały Nr III/1/2019
Zarządu
Stowarzyszenia Hrubieszowskiego
„Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania
z dnia 3 czerwca 2019 roku

Raport z monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023

rok badany: **2018**

styczeń 2019

1. Wstęp	3
2. Monitoring i ewaluacja	5
3. Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju w roku 2017.....	6
3.1. Harmonogram ogłaszania konkursów	6
3.2. Złożone wnioski	7
3.3. Wskaźniki realizacji LSR	9
3.4. Budżet LSR.....	13
3.5. Plan komunikacji, działania aktywizacyjne	15
Tabela.13. Budżet planu komunikacji. Źródło: opracowanie własne.....	17
3.6. Efektywność wdrażania LSR oraz stosowanych działań aktywizacyjnych.	17
4. Efektywność pracy biura LGD i organów stowarzyszenia	20
4.1 Biuro LGD	20
4.2 Zarząd LGD	21
4.3. Rada LGD	21
4.4. Walne zebranie członków	23
5. Wnioski i rekomendacje.....	24

1. Wstęp

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) na lata 2016-2023, zatwierdzona została w dniu 03.06.2016 roku uchwałą Zarządu Nr I/5/2016.

Obszar realizacji LSR obejmują 7 gmin z terenu powiatu hrubieszowskiego:

JST	Powierzchnia (km ²)	Liczba ludności
Gmina Dołhobyczów	212,61	5848
Miasto Hrubieszów	33,03	18585
Gmina Hrubieszów	259,21	10382
Gmina Mircze	234,88	7579
Gmina Trzeszczany	90,29	4548
Gmina Uchanie	120,63	4873
Gmina Werbkowice	187,15	9848
RAZEM LGD	1137,80	61663
POWIAT HRUBIESZOWSKI	1268	67157
WOJEWÓDZTWO	25122	2156150

Tabela.1. Powierzchnia i ludność obszaru LGD stan na dzień 31.12.2013. Źródło: LSR.

Lokalna Strategia Rozwoju jest dokumentem jednofunduszowym - wszystkie określone w niej przedsięwzięcia współfinansowane są ze środków **Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich**.

Zakres wsparcia	Razem PROW
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	7 600 000
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	152 000
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	1 730 800
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)	26 700
Razem	9 509 500

Tabela 2. Wysokość wsparcia finansowego PROW 2004-2020 w ramach poszczególnych poddziałań LSR (w PLN). Źródło: LSR

Lokalna Strategia Rozwoju ma charakter partycypacyjny ze względu na udział społeczności lokalnej w procesie jej tworzenia na każdym z 6 etapów: diagnoza i analiza SWOT, określanie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR, opracowanie planu działania, opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru, opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji, przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR. Do tworzenia strategii

wykorzystano również szereg danych statystycznych oraz przeprowadzono szczegółową analizę obszaru realizacji LSR.

Na podstawie informacji pozyskanych w wyniku przeprowadzonych działań (szczegółowy opis: Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023, Rozdział 2. Partycypacyjny charakter LSR) oraz szczegółowej analizie obszaru (szczegółowy opis: LSR Rozdział. 3. Diagnoza – opis obszaru i ludności), określono matryce celów ogólnych wskazanych poniżej:

CEL OGÓLNY 1: Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	Przedsięwzięcie 1.1.1: Wiedza, aktywność i promocja
CEL OGÓLNY 2: Integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	Przedsięwzięcie 2.1.1: Infrastruktura społeczna
Cel szczegółowy 2.2: Ochrona i utrwalanie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	Przedsięwzięcie 2.2.1: Zasoby lokalne
CEL OGÓLNY 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
Cel szczegółowy 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	Przedsięwzięcie 3.1.1: Wspieranie przedsiębiorstw
Cel szczegółowy 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	Przedsięwzięcie 3.2.1: Nowopowstałe podmioty gospodarcze

Tabela. 3. Struktura celów LSR. Źródło: LSR.

LSR wdrażana będzie w latach 2016 – 2023. Zadanie to realizowane będzie w trzech etapach:

- I etap – obejmujący lata 2016 – 2018,
- II etap – obejmujący lata 2019 – 2021,
- III etap – obejmujący lata 2022 – 2023.

Podział na poszczególne etapy wynika z wymogów nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020, dla której wyznaczono termin osiągnięcia celów pośrednich na 2018 i 2021, a celów końcowych na 2023 rok. Na potrzeby realizacji poszczególnych etapów opracowano Plan działania (szczegółowy opis: LSR Rozdział 7- Plan działania).

Wszystkie nabory wniosków w ramach wdrażania LSR w zakresie art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013 realizowane będą w trybie konkursowym. Poziom dofinansowania, limity środków ze wskazaniem beneficjentów poszczególnych przedsięwzięć wskazano w tabeli poniżej.

Przedsięwzięcie		Zakres tematyczny				
Nr	Nazwa	Typy projektów	Beneficjenci	Poziom dofinansowania (%)	Wartość wsparcia minimalna i maksymalna (zł)	Środki przeznaczone na realizację (zł)
2.1.1	Infrastruktura społeczna	Budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej	Osoby prawne	nie wyżej niż 63,63 dla JSFP do 100 % dla innych	od 31 820 do bez limitu dla JSFP od 5 000 do 50 000 dla innych	3 720 000
2.2.1	Zasoby lokalne	Zachowanie dziedzictwa lokalnego	Osoby prawne	nie wyżej niż 63,63 dla JSFP do 100 % dla innych	od 31 820 do bez limitu dla JSFP od 5 000 do 50 000 dla innych	80 000
3.1.1	Wspieranie przedsiębiorstw	Podnoszenie konkurencyjności i produktywności lokalnych podmiotów gospodarczych	Osoby fizyczne, osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą	do 70%	od 25 001 do 300 000	2 800 000
3.2.1	Nowopowstałe podmioty gospodarcze	Podejmowanie działalności gospodarczej	Osoby fizyczne nie prowadzące działalności gospodarczej	do 100%	50 000	1 000 000
RAZEM						7 600 000

Tabela.4. Poziom dofinansowania i przeznaczone środki na realizację poszczególnych przedsięwzięć. Źródło: LSR.

Realizacja Przedsięwzięcia 1.1.1: Wiedza, aktywność i promocja w zakresie Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013), Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013), Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013) realizowana będzie przez działania zaplanowane w ramach funkcjonowania biura LGD, realizacji projektów współpracy oraz działań założonych w planie komunikacji (szczegółowy opis: LSR. Załącznik 5. Plan komunikacji) przez Biuro LGD.

2. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania ma na celu uzyskanie informacji na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, organów stowarzyszenia i Biura LGD. Służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dążenia do zaplanowanych założeń, a także poziomu ich osiągnięcia.

Zakres monitoringu i ewaluacji LSR obejmuje:

- Harmonogram ogłaszania konkursów
- Budżet LSR oraz wskaźniki realizacji określonych celów LSR
- Efektywność stosowanych procedur i kryteriów wyboru
- Efektywność pracy biura oraz pracowników
- Efektywność pracy organów stowarzyszenia
- Plan komunikacji, działania aktywizacyjne

Analiza wskazanych działań odbywać się będzie na podstawie zgromadzonych danych oraz analizie ankiet monitorujących poszczególne działania.

3. Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju w roku 2017

Zgonie z procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu LSR na lata 2016-2023 raport z monitoringu i ewaluacji sporządzany będzie w roku następnym po roku objętym badaniem. Okres badany obejmuje czas:

01.01.2018 do 31.12.2018

3.1. Harmonogram ogłaszania konkursów

Nabory wniosków ogłoszone zostały zgodnie z harmonogramem ogłaszania konkursów. Ogłoszony został nabór w następującym terminie. W dniu 29.12.2017 roku zakończył się nabór wniosków na 3 zakresy. Wnioski ocenione zostały w roku 2018. Zgodnie z harmonogramem w roku 2017 zostały ogłoszone 3 nabory wniosków w terminie:

od 23.03.2018 - 06.04.2018 na zakresy:

I/2018/G- Zachowanie dziedzictwa lokalnego (grant) – 80 000,00 zł

1/2018 – Podejmowanie działalności gospodarczej – 400 000,00 zł

od 21.06.2018 – 04.07.2018 na zakres:

2/2018/G – Integracja społeczna (grant) – 129 790,75 zł

od 26.07.2018- 08.08.2018 na zakres:

2/2018 – Podejmowanie działalności gospodarczej – 400 000,00 zł

od 09.09.2018- 23.08.2018 na zakres:

3/2018/G – Zachowanie dziedzictwa lokalnego – 80 000,00 zł

od 12.10.2018- 25.12.2018 na zakresy:

3/2018 – Zasoby lokalne – 80 000,00 zł

W ogłoszeniu o naborze wniosków znalazły się wszystkie wymagane informacje tj: miejsce i tryb składania wniosków, forma i wysokość wsparcia, zakres tematyczny, lokalne kryteria wyboru, informacja o miejscu udostępnionych dokumentów niezbędnych do złożenia wniosku, cele i wskaźniki do osiągnięcia.

W ramach naboru wniosków Nr I/2018/G wpłynęło do biura LGD 6 wniosków o powierzenie grantu. Wniosek na projekt grantowy złożony został do Urzędu Marszałkowskiego w dniu 30.05.2018. Z powodu zagrożenia nieosiągnięcia celu wniosek ten został wycofany. Nabór wniosków o powierzenie grantu został powtórzony, jednak w odpowiedzi wpłynęły tylko jeden wniosek spełniający kryterium dostępności w związku z czym nabór wniosków został anulowany. W związku z zaistniałą sytuacją dokonano zmian w Lokalnej Strategii Rozwoju i zmieniono sposób realizacji operacji na konkurs.

3.2. Złożone wnioski

Poniżej przedstawiono tabelę złożonych wniosków w poszczególnych naborach z aktualnym stanem ich realizacji na koniec 2018 roku.

Rozwijanie działalności gospodarczej	Liczba wniosków	Kwota (zł)
Wnioski złożone	22	5 482 699,89
Wybrane do dofinansowania	21	5 244 764,30
Odrzucone przez Radę niezgodność z LSR	1	237 935,39
Wybrane mieszczące się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniach	11	2 575 623,00
Podpisane umowy z samorządem województwa	9	2 102 220,00
Odmowa przyznania pomocy na etapie UM	2	468 658,00
Rezygnacja wnioskodawcy	1	84 000,00
Zakończone	2	260 993,10
Kwota środków zaangażowanych	2 012 993,10	
Budżet LSR	2 800 000,00	
Kwota środków	787 006,90	

Tabela.5. Rozwijanie. Źródło: opracowanie własne.

Podjęmowanie działalności gospodarczej	Liczba wniosków	Kwota (zł)
Wnioski złożone	28	1 400 000,00
Wybrane do dofinansowania	27	1 350 000,00
Wybrane mieszczące się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniach	27	1 350 000,00
Podpisane umowy z samorządem województwa	6	300 000,00
Odmowa przyznania pomocy na etapie UM	17	850 000,00
W trakcie rozpatrywania przez UM	4	200 000,00
Zakończone	2	100 000,00
Kwota środków zaangażowanych	500 000,00	
Budżet LSR	1 000 000,00	
Kwota środków	500 000,00	

Tabela.6. Podjęmowanie działalności gospodarczej. Źródło: opracowanie własne.

Infrastruktura społeczna	Liczba wniosków	Kwota (zł)
Wnioski złożone	20	3 923 857,46
Wybrane do dofinansowania	20	3 923 857,46
Wybrane mieszczące się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniach	20	3 923 857,46
Podpisane umowy z samorządem województwa	16	3 239 713,99
Rezygnacja wnioskodawcy	4	468 522,59
Zakończone	2	279 662,12
Kwota środków zaangażowanych	3 239 713,99	
Budżet LSR	3 720 000,00	
Kwota środków	480 286,01	

Tabela.7. Infrastruktura społeczna. Źródło: opracowanie własne.

W roku 2018 przeprowadzono nabór wniosków na projekt grantowy z zakresu Infrastruktury społecznej. Wniosek złożono w Urzędzie Marszałkowskim 30.08.2018 na kwotę 129 762,00. Wniosek ten jest w trakcie rozpatrywania przez Urząd Marszałkowski.

Zasoby lokalne	Liczba wniosków	Kwota (zł)
Wnioski złożone	1	79 676,25
Wybrane do dofinansowania	1	79 676,25
Wybrane mieszczące się w limicie środków wskazanych w ogłoszeniach	1	79 676,25
Podpisane umowy z samorządem województwa	1	79 676,25
Kwota środków zaangażowanych	79 676,25	
Budżet LSR	80 000,00	
Kwota środków	323,75	

Tabela.7. Infrastruktura społeczna. Źródło: opracowanie własne.

3.3. Wskaźniki realizacji LSR

Poniżej przedstawiono tabele dotyczące zrealizowanych wskaźników dla celów ogólnych LSR w roku 2017.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2018	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2018	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 1: Aktywizacja i promocja obszarów LGD	Cel szczegółowy nr 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	W.1.1 Liczba osób które otrzymały wsparcie po uprzednim udzieleniu indywidualnego doradztwa w zakresie ubiegania się o wsparcie na realizację LSR, świadczonego w biurze LGD	osoby	0	22	22	48	46	Przedsięwzięcie nr 1.1.1 Wiedza, aktywność i promocja	Liczba podmiotów którym udzielono indywidualnego doradztwa	sztuki	48	88	219	48	100
		W.1.2 Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach promocyjnych na których promowano PROW 2014-2020 Leader, działalność LGD i obszar LSR	osoby	40	40	80	240	33		Liczba wydarzeń promocyjnych na których promowano PROW 2014-2020 Leader, działalność LGD i obszar LSR	sztuki	1	1	2	6	33
		W.1.3 Liczba odbiorców działań informacyjno-promocyjnych	osoby	1643	90 300	95443	14300	100		Liczba działań informacyjno-promocyjnych	sztuki	2	1	5	9	56
		W.1.4. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach/spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	osoby	26	0	54	260	21		Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	osobodzień	14	14	42	98	43
		W.1.5 Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	osoby	10	0	10	20	50		Liczba osobodni szkoleń dla pracowników	osobodzień	4	7	15	28	54
		W.1.6 Liczba projektów skierowanych do turystów i przedsiębiorców	sztuki	0	1	1	2	50		Liczba szkoleń/spotkań informacyjno-konsultacyjnych	sztuki	3	0	4	8	50
										Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	sztuki	0	1	1	2	50

Tabela.8. Osiągnięte wskaźniki w roku 2017 dla Celu ogólnego 1. Źródło: opracowanie własne.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2017	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2018	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 2: integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	Cel szczegółowy nr 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	W.2.1 Liczba osób korzystających z infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej	osoby	0	0	0	0	9022	0	Przedsięwzięcie nr 2.1.1 Infrastruktura społeczna	Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej	sztuki	0	20	21	23	91
											Liczba wybudowanych/przebudowanych obiektów infrastruktury kulturalnej	sztuki	0	6	8	9	89
	Cel szczegółowy nr 2.2: Ochrona i utrwalenie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	W.2.2 Liczba występów/prezentacji wyposażonych grup/zespołów	grupy / zespoły	0	0	0	0	138	0	Przedsięwzięcie nr 2.2.1 Zasoby lokalne	Liczba wyposażonych grup/zespołów	Grupy / zespoły	0	11	11	11	100

Tabela.9. Osiągnięte wskaźniki w roku 2018 dla Celu ogólnego 2. Źródło: opracowanie własne.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Wskaźniki rezultatu	Jednostka miary	Stan początkowy	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2018	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*	Przedsięwzięcie	Wskaźniki produktu	Jednostka miary	Wartość osiągnięta LSR	Stan na 2018	Wartość osiągnięta ogółem	Stan docelowy	Realizacja (%)*
Cel ogólny nr 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	Cel szczegółowy nr 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	W.3.1 Liczba utworzonych miejsc pracy	sztuki	0	0	2	2	10	20	Przedsięwzięcie nr 3.1.1 Wspieranie przedsiębiorstw	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	sztuki	0	6	6	10	60
	Cel szczegółowy nr 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	W.3.2 Liczba utworzonych miejsc pracy	sztuki	0	0	2	2	20	10	Przedsięwzięcie nr 3.2.1 Nowopowstałe podmioty gospodarcze	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	sztuki	0	4	6	20	30

Tabela.10. Osiągnięte wskaźniki w roku 2017 dla Celu ogólnego 2. Źródło: opracowanie własne.

3.4. Budżet LSR

Budżet przewidziany na poddziałanie 19.2 w odniesieniu do LSR wynosi 7 600 000 zł. Zgodnie z obowiązującymi zasadami podziału środków finansowych, 50% budżetu na Poddziałania 19.2. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” przeznaczone jest na przedsięwzięcia związane z tworzeniem lub utrzymaniem miejsc pracy (3,8 mln zł). Maksymalna kwota środków na poddziałanie 19.3 PROW (projekt współpracy), stanowi równowartość 2% tej kwoty, czyli 152 000 zł na dwa projekty współpracy, w tym przynajmniej jednego dotyczącego współpracy międzynarodowej. Budżet na funkcjonowanie i aktywizację w obecnym okresie programowania to kwota 1 757 500,00 zł.

Poniższa tabela przedstawia podział środków finansowych z podziałem na cele szczegółowe i przedsięwzięcia oraz kwotą wykorzystanych środków w roku 2018.

*Przez pojęcie środki wykorzystane rozumie się środki z realizacji poszczególnych operacji których koszty **zostały poniesione lub operację na które podpisane zostały umowy na realizację** w roku objętym sprawozdaniem.*

Cele ogólne	Budżet celów ogólnych (zł)	Realizacja budżetu celów ogólnych		Cele szczegółowe	Budżet celów szczególnych (zł)	Realizacja budżetu celów szczególnych		Przedsięwzięcia	Budżet przedsięwzięć (zł)	Realizacja budżetu przedsięwzięć	
		zł	%			zł	%			zł	%
Cel ogólny nr 1: Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD	1 909 500,00	495 964,60	26	Cel szczegółowy nr 1.1: Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej oraz promocja walorów turystycznych obszaru LGD	1 909 500,00	495 964,60	26	Przedsięwzięcie nr 1.1.1 Wiedza, aktywność i promocja	1 909 500,00	495 964,60	26
Cel ogólny nr 2: integracja mieszkańców i rozwój zasobów własnych	3 800 000,00	3 466 639,27	91	Cel szczegółowy nr 2.1: Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług i infrastruktury społecznej	3 720 000,00	3 386 963,02	91	Przedsięwzięcie nr 2.1.1 Infrastruktura społeczna	3 720 000,00	3 386 963,02	91
				Cel szczegółowy nr 2.2: Ochrona i utrwalenie lokalnych zasobów dziedzictwa kulturowego	80 000,00	79 676,25	100	Przedsięwzięcie nr 2.2.1 Zasoby lokalne	80 000,00	79 676,25	100
Cel ogólny nr 3: Rozwój przedsiębiorczości na obszarze LGD	3 800 000,00	1 518 220,00	40	Cel szczegółowy nr 3.1: Wzmacnianie lokalnych podmiotów gospodarczych	2 800 000,00	1 018 220,00	72	Przedsięwzięcie nr 3.1.1 Wspieranie przedsiębiorstw	2 800 000,00	1 018 220,00	72
				Cel szczegółowy nr 3.2: Tworzenie nowych przedsiębiorstw na obszarze LGD	1 000 000,00	500 000,00	50	Przedsięwzięcie nr 3.2.1 Nowopowstałe podmioty gospodarcze	1 000 000,00	500 000,00	50

Tabela.11. Budżet LSR - wykorzystane środki. Źródło: opracowanie własne.

3.5. Plan komunikacji, działania aktywizacyjne

Plan komunikacji został opracowany na potrzeby realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Jest planem który ma za zadanie zaangażowanie społeczności lokalnej w procesy wdrażania LSR.

W planie komunikacji zaplanowano szereg działań mających na celu osiągnięcie celu głównego: budowanie pozytywnego wizerunku LGD oraz promowanie i informowanie o działaniach i założeniach LSR.

Działania zostały wybrane na podstawie doświadczeń związanych z poprzednim okresem wdrażania LSR ze względu na to że okazały się najbardziej atrakcyjne i przynosiły największe rezultaty. Realizacja założonych w planie komunikacji działań przyczyniła się do osiągnięcia zakładanych w nim efektów:

- Zwiększenie aktywności społecznej i jej zaangażowania w procesy wdrażania LSR
- Uzyskanie wiedzy na temat możliwości pozyskania środków z PROW 2014-2020 Leader przez społeczność lokalną
- Wzrost poziomu wiedzy przedstawicieli grup defaworyzowanych na temat aplikowania o środki pomocowe
- Uzyskanie pomocy w zakresie aplikowania o środki pomocowe PROW przez potencjalnych wnioskodawców
- Uzyskanie stałego dostępu do stosowanych procedur naboru wniosków
- Utrzymanie stałego kontaktu ze społecznością lokalną i uzyskanie informacji o jej oczekiwaniach oraz opinii o działaniach LGD

Do realizacji działań komunikacyjnych zastosowano odpowiednie środki przekazu tj. ulotka, biuletyn, strona www spotkania, szkolenia, ogłoszenia na tablicach Urzędów Gmin i Urzędu Pracy, doradztwo w biurze LGD, konferencja, ankiety monitorujące.

Szczegółowy opis planu komunikacji z podziałem na lata stanowi załącznik 5 do LSR.

Poniżej przedstawiono stopień realizacji planu komunikacji w roku 2018 zgodnie z harmonogramem złożonym do UM.

TERM IN REAL IZAC JI (KWA RTAŁ)	CEL KOMUNIKACJI	NAZWA DZIAŁANIA KOMUNIKACY JNEGO	TERMIN REALIZACJI	ŚRODKI PRZEKAZU	WSKAŹNIK PRODUKTU	STAN NA ROK 2018	WARTOŚ C OSIĄGNIĘ TA OGÓŁEM	STAN DOCEL OWY	WSKAŹNIKI REZULTATU	STAN NA ROK 2018	WARTOŚĆ OSIĄGNIĘ TA OGÓŁEM	STAN DOCEL OWY
III	Promowanie działalności LGD i obszaru LSR	Kampania informacyjno – promocyjna działalności	wrzesień 2017	Wydarzenie promocyjne	Liczba wydarzeń promocyjnych na których promowano działalności LGD i LSR	1	2	4	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach na których promowano działalności LGD i LSR	40	80	80
IV			grudzień 2018	Biuletyn	Liczba wydanych biuletynów	1	2	4	Liczba osób które otrzymały biuletyn	1000	2000	4000
I			styczeń-grudzień 2018	Strona www LGD	Liczba utrzymanych stron internetowych	1	1	1	Liczba odwiedzin strony internetowej LGD	89 300	138605	8700
II	Promowanie korzyści płynących z pozyskania środków	Prezentacja dobrych praktyk w zakresie zrealizowanych projektów	Kwiecień-czerwiec	Strona internetowa	Liczba utrzymanych stron internetowych	1	1	1	Liczba odwiedzin strony internetowej LGD	89 300	138605	8700
IV	Dążenie do ciągłej wymiany informacji pomiędzy LGD a społecznością lokalną	Badanie satysfakcji	styczeń-grudzień 2018	Ankieta monitorująca	Liczba uzyskanych ankiet monitorujących realizację działań komunikacyjnych	56	152	690	Liczba osób zadowolonych z prowadzonych działań komunikacyjnych	56	146	600

Tabela.12. Realizacja planu komunikacji w roku 2017. Źródło: opracowanie własne

Realizacja założonych w planie komunikacji celów bezpośrednio przyczyniła się do osiągnięcia wskaźników dla celu ogólnego 1 Aktywizacja mieszkańców oraz promocja obszaru LGD którego stanowi integralną część.

Na realizacji planu komunikacji przewidziany został budżet podzielony na poszczególne grupy kosztów.

DZIAŁANIE NA LATA 2016-2022 (ZŁ)	KOSZTY PONIESIONE W ROKU 2018	KOSZTY PONIESIONE OGÓŁEM	BUDŻET CAŁKOWITY
liczba szkoleń/spotkań informacyjno- konsultacyjnych LGD z mieszkańcami: spotkania informacyjne, konferencje, szkolenia	0,00	285,08	7 800,00
liczba działań informacyjno-promocyjnych: biuletyn, strona internetowa, ulotka	1 572,00	3 596,07	11 900,00
liczba wydarzeń promocyjnych na których promowano działalność LGD i obszar LSR	0,00	5,60	7 000,00
SUMA	1 572,00	3 886,75	26 700,00

Tabela.13. Budżet planu komunikacji. Źródło: opracowanie własne

3.6. Efektywność wdrażania LSR oraz stosowanych działań aktywizacyjnych.

Aby sprawdzić jakość założonych w Lokalnej Strategii Rozwoju działań w roku badanym przeprowadzono badania ewaluacyjne poszczególnych przedsięwzięć LSR. Na potrzeby ich wykonania zastosowano partycypacyjne metody pozyskiwania informacji tj. ankiety. Ze względu na liczbę działań komunikacyjnych zastosowano 2 różne ankiety monitorujące poszczególne działania:

- doradcze: 39 ankiet,
- informacyjno – promocyjne: 17 ankiet.

Łącznie wpłynęło do biura LGD 56 ankiet monitorujących poszczególne działania komunikacyjne.

Ankiety monitorujące dostępne były w Biurze LGD oraz na stronie internetowej stowarzyszenia.

Ankiety zawierały kilka pytań dotyczących poszczególnych działań gdzie odpowiedzi należało udzielić w skali od 1 do 5 gdzie 1 oznaczało źle/ słabo a 5 bardzo dobrze, z zastrzeżeniem udzielenia pisemnego uzasadnienia odpowiedzi poniżej 4. Takie działanie miało na celu uzyskanie informacji z czego ankietowany był niezadowolony.

Ankieta monitorująca działania doradcze świadczone w Biurze LGD

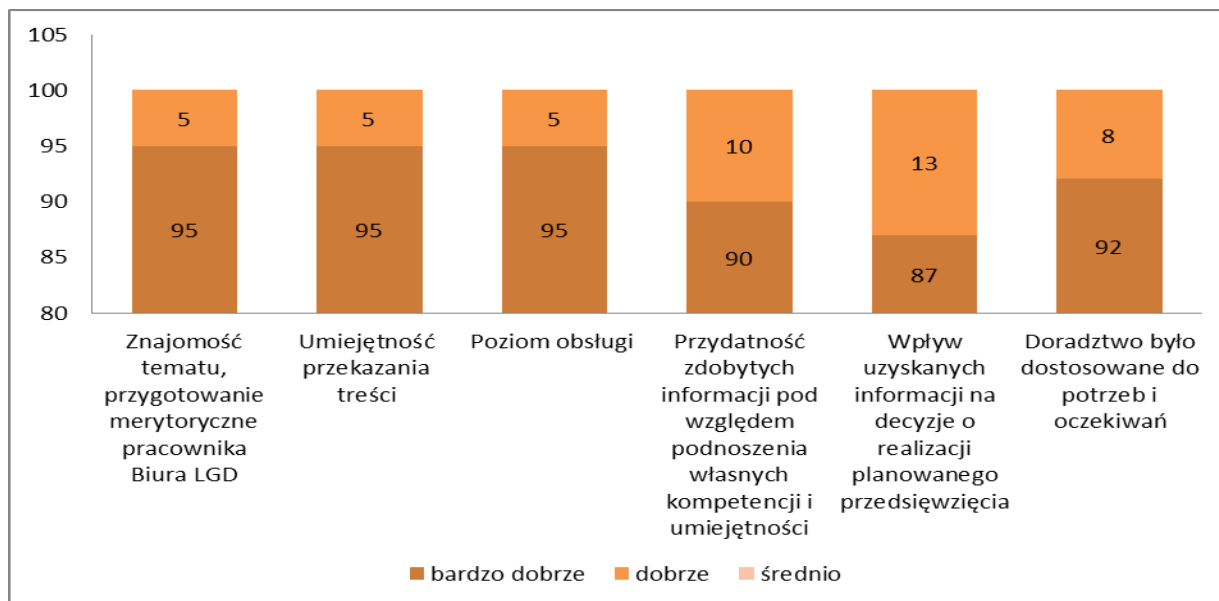
Ankieta ta składała się z 6 pytań dotyczących przygotowania merytorycznego pracowników, sposobu przekazywania przez nich treści, poziomu obsługi, przydatności zdobytych informacji względem podnoszenia własnych kompetencji, wpływu uzyskanych informacji na decyzję o złożeniu wniosku oraz dostosowania informacji do potrzeb i oczekiwań. W ankiecie znalazły się również pytania dotyczące zakresu doradztwa jak i źródła pozyskiwania informacji jako najefektywniejszy sposób komunikacji. W ankiecie znalazła się również metryka z danymi: płeć, wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie.

W roku 2018 do biura LGD wpłynęło 38 ankiet monitorujące działania doradcze to znacznie więcej niż w roku 2016 (72 ankiet). Podobnie jak w roku poprzednim zdecydowana większość osób zadowolona jest ze świadczonego doradztwa w stopniu bardzo dobrym i dobrym.

Według osób ankietowanych w badanym okresie najlepszym źródłem pozyskiwania informacji jest spotkanie z pracownikiem biura. Najrzadziej wskazywanym źródłem są tablice informacyjne.

Z doradztwa w roku 2018 ogółem skorzystało 39 ankietowanych osób z czego: 23 osób w zakresie podejmowania działalności gospodarczej, 4 osób z zakresu rozwijania działalności gospodarczej, 4 osób z zakresu infrastruktury społecznej i 8 osoby z zakresu zasobów lokalnych. W różnym stopniu z doradztwa korzystali kobiety i mężczyźni. W stosunku do obszaru częściej z doradztwa korzystali mieszkańcy wsi (69%) niż miasta (31%). Osoby w wieku powyżej 30 lat częściej korzystali z doradztwa (69%) niż osoby od 18 do 30 roku życia (31%). Z doradztwa korzystały osoby z wykształceniem wyższym 36%, średnim 51% i podstawowym 10%, jedna osoba zaznaczyła wykształcenie inne nie wskazała jednak jakie.

Z przeprowadzonej analizy ankiet wypełnianych przez osoby korzystające z doradztwa świadczonego w biurze LGD w ogólnej ocenie wynika że, doradztwo świadczone jest w stopniu bardzo dobrym i dobrym.

W 2018 roku do biura LGD wpłynęło 18 wniosków o przyznanie pomocy z czego 16 wnioskodawców skorzystało z doradztwa świadczonego w biurze LGD.

Ankieta monitorująca działania promocyjno– informacyjne stosowane w Biurze LGD

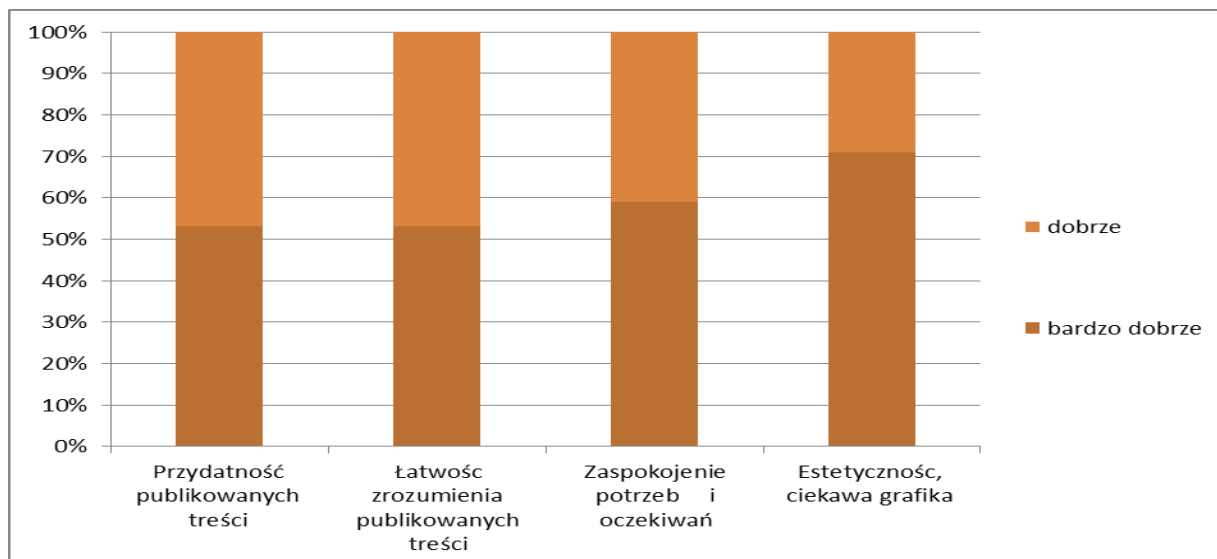
Ankieta monitorująca działania informacyjno- promocyjne podzielona została na dwie części. Jedna z nich dotyczyła treści przekazywanych przez LGD, a druga działań stosowanych przez LGD. Łącznie do biura LGD wpłynęło 17 ankiet.

Z analizy ankiet wynika że najczęściej na stronie internetowej szukano treści dotyczących możliwości uzyskania dofinansowania, rzadziej informacji dotyczących działalności biura LGD i informacji z obszaru objętego LSR.

Ogólnie stronę internetową oceniono dobrze zarówno pod względem poruszania się jaki i jej czytelności i przejrzystości.

W pytaniach dotyczących wydawanych przez LGD materiałów promocyjnych wszyscy ankietowani odpowiedzieli, że kiedykolwiek otrzymali wydawany przez LGD materiał promocyjny. I tyle samo osób odpowiedziało że otrzymamy materiał zawierał interesujące dla ankietowanych treści. 100 % osób ankietowanych uważa że drukowane materiały promocyjne są dobrym sposobem rozpowszechniania informacji. Jeżeli chodzi o sposoby dystrybucji najwięcej osób (35%) odpowiedziało że wydawany przez LGD materiał promocyjny otrzymało na stoisku wystawienniczym LGD, 24% w siedzibie LGD, 18% w Urzędzie Gminy, najmniej osób pobrało materiał ze strony internetowej LGD.

W dalszej części ankiety zapytano ankietowanych o jakość publikowanych treści i ich odczucia.

W ogólnej ocenie publikowanych przez LGD treści ankietowani ocenili je jako dobre.

Z przeprowadzonej analizy działań informacyjno – promocyjnych stosowanych przez Biuro LGD wynika że zadania te realizowane są w stopniu dobrym. Stosowane działania przyczyniają się do osiągnięcia zakładanych celów. Należy dołożyć dodatkowych starań w celu usprawnienia strony internetowej co w ocenie osób ankietowanych wypadło niekorzystnie.

4. Efektywność pracy biura LGD i organów stowarzyszenia

Na potrzeby opracowania niniejszego sprawozdania poddano ocenie pracę biura LGD oraz organów stowarzyszenia.

4.1 Biuro LGD

Na potrzeby prawidłowej realizacji założeń Lokalnej Strategii Rozwoju oraz wywiązania się z zapisów umów: wdrażanie i funkcjonowanie. W biurze LGD zatrudnionych jest 4 pracowników:

Kierownik Biura LGD – pełny etat

Specjalista ds. projektów – $\frac{3}{4}$ etatu

Pracownik ds. wdrażania LSR – $\frac{3}{4}$ etatu

Pracownik administracyjno–księgowy – $\frac{1}{2}$ etatu

Na potrzeby zapewnienia prawidłowego funkcjonowania biura oraz wywiązania się ze zobowiązań umowy Nr 00003-6937-UM0300014/16 dotyczących zatrudnienia pracowników w wymiarze określonym w rozporządzeniu. Łączny wymiar pracy w przypadku Biura LGD wynosi 3 pełne etaty.

W opinii Zarządu i Kierownika biura pracownicy efektywnie wywiązywali się z powierzonych im obowiązków. Terminowo wywiązywano się ze wszystkich zobowiązań wynikających z § 5 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Zgodnie z harmonogramem zostały też ogłoszone nabory wniosków. Każdy z pracowników wywiązał się ze swojego zakresu obowiązków. Sprawnie i skutecznie organizował sobie pracę dążąc do efektywnej realizacji powierzonych obowiązków. Zaangażowanie pracowników w wykonywane obowiązki przyczyniło się do prawidłowej pracy biura i terminową realizację zadań. Z analizy ankiet ewaluacyjnych dotyczących działań doradczych, szkoleniowych i informacyjno- promocyjnych wynika że pracownicy cechują się wysoką kulturą osobistą i wiedzą z obszaru działalności LGD co przekłada się na budowanie pozytywnej opinii w społeczności lokalnej.

4.2 Zarząd LGD

W roku 2018 dokonano wyboru Zarządu LGD na nową kadencję. Zarząd LGD w roku 2018 liczy 14 członków, jego liczba została ustalona uchwałą **NR I/6/2018** Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania z dnia 27 lutego 2018 roku.

W roku 2018 Zarząd pracował w składzie:

Prezes - Robert Palichleb (**UCHWAŁA NR I/7/2018**).

Wiceprezes – Przemysław Podskarbi (**UCHWAŁA NR I/8/2018**).

Sekretarz - Grzegorz Drewnik (**UCHWAŁA NR I/10/2018**).

Skarbnik - Jadwiga Rędzia (**UCHWAŁA NR I/9/2018**).

Członkowie: 1. Magdalena Trestka, Aneta Gozdek-Pitus, Justyna Krawczyk, Waclaw Borkowski, Gerard Pisiewicz, Monika Podolak, Wojciech Czernysz, Agnieszka Wróblewska, Aleksandra Jeczeń, Kamila Jakubiec-Ćmiel (**UCHWAŁA NR I/11/2018**).

W roku 2018 odbyło się 4 posiedzeń Zarządu. Posiedzenia związane były z dokonaniem zmian w harmonogramie naborów wniosków, planu komunikacji, zmian w procedurach oceny i wyboru operacji do udzielenia wsparcia i zmian w procedurach grantowych, aktualizacji LSR oraz zatwierdzenia regulaminu ponoszenia wydatków.

Zarząd wykonywał wszystkie swoje kompetencje określone w §17 pkt. 8 Statutu Stowarzyszenia.

4.3. Rada LGD

W roku 2018 odbyło się 3 posiedzenie Rady związanych z oceną, wyborem i ustaleniem kwoty wsparcia dla wniosków złożonych w odpowiedzi na nabory:

- **23.04.2017** r. i związane było z oceną wniosków o przyznanie pomocy złożonych w naborze Nr I/2018 – Podejmowanie działalności gospodarczej, Nr 1/2018/G Zasoby lokalne W posiedzeniu Rady uczestniczyło 12 członków. Rada na tym posiedzeniu oceniła łącznie: 9 wniosków:

Nr I/2018 – Podejmowanie działalności gospodarczej: 4 wniosków o przyznanie pomocy w stosunku do których Rada Podjęła decyzje w formie uchwały:

- 4 zgodnych z zakresem tematycznym,
- 4 uznanych zostało za zgodne z LSR,
- 4 uznany został za niezgodny z LSR,
- 4 wybranych zostało do udzielenia wsparcia, 4 jako mieszczące się w limicie.

Nr 1/2018/G – Zasoby lokalne: 6 wniosków o przyznanie pomocy w stosunku do których Rada Podjęła decyzje w formie uchwały:

- 6 zgodnych z zakresem tematycznym,
- 6 uznanych zostało za zgodne z LSR,
- 6 wybranych zostało do udzielenia wsparcia, 5 jako mieszczące się w limicie.

Łącznie na posiedzeniu Rada podjęła 40 uchwały dotyczące operacji, wyłączeń członków Rady oraz zatwierdzających listy.

- **24.07.2018** i związane było z oceną wniosków o przyznanie pomocy złożonych w naborze Nr 2/2018/G – Infrastruktura społeczna. W posiedzeniu rady uczestniczyło 10 członków Rady. Łącznie podczas tego posiedzenia oceniono łącznie 5 wniosków o powierzenie grantu oraz zaopiniowano prośbę o dokonanie zmian w umowie na wniosek beneficjenta.

Nr 2/2018/G – Infrastruktura społeczna: 5 wniosków o przyznanie pomocy w stosunku do których Rada Podjęła decyzje w formie uchwały:

- 5 zgodnych z zakresem tematycznym,
- 5 uznanych zostało za zgodne z LSR,
- 5 wybranych zostało do udzielenia wsparcia, 5 jako mieszczące się w limicie.

Łącznie na posiedzeniu Rada podjęła 26 uchwały dotyczące operacji, wyłączeń członków Rady oraz zatwierdzających listy.

- **29.08.2018** i związane było z oceną wniosków o przyznanie pomocy złożonych w naborze Nr 2/2018/- Podejmowanie działalności gospodarczej. W posiedzeniu rady uczestniczyło 11 członków Rady. Łącznie podczas tego posiedzenia oceniono łącznie 7 wniosków o przyznanie pomocy.

Nr 2/2018/ – Podejmowanie działalności gospodarczej: 7 wniosków o przyznanie pomocy w stosunku do których Rada Podjęła decyzje w formie uchwały:

- 7 zgodnych z zakresem tematycznym,
- 7 uznanych zostało za zgodne z LSR,
- 7 wybranych zostało do udzielenia wsparcia, 7 jako mieszczące się w limicie.

Łącznie na posiedzeniu Rada podjęła 37 uchwały dotyczące operacji, wyłączeń członków Rady oraz zatwierdzających listy.

• **05.11.2018** i związane było z oceną wniosków o przyznanie pomocy złożonych w naborze Nr 3/2018- Zasoby lokalne. W posiedzeniu rady uczestniczyło 8 członków Rady. Łącznie podczas tego posiedzenia oceniono łącznie 1 wniosków o przyznanie pomocy.

- 1 zgodnych z zakresem tematycznym,
- 1 uznanych zostało za zgodne z LSR,
- 1 wybranych zostało do udzielenia wsparcia, 1 jako mieszczące się w limicie.

Łącznie na posiedzeniu Rada podjęła 8 uchwały dotyczące operacji, wyłączeń członków Rady oraz zatwierdzających listy.

W skład Rady do 27.06.2017 roku wchodził:

Przewodniczący Rady: Sławomir Marciniuk

Wiceprzewodniczący Rady: Lech Bojko

Wiceprzewodniczący Rady: Stanisław Czarnota

Członkowie Rady: Paweł Wojciechowski, Jan Kuś , Jolanta Karwańska, Marcela Czerkawska, Anuntiata Środa, Aleksandra Borusiewicz, Adriana Puchalska, Sławomir Kędziera, Maria Olszak, Irena Czerwińska, Andrzej Dąbczak.

W roku 2017 odbyło się 2 dodatkowe posiedzenia Rady związane z wydaniem opinii w przedmiocie możliwości zmiany umowy o przyznaniu pomocy.

W roku 2018 odbyło się jedno posiedzenie Rady związane z rozpatrzeniem protestu.

Zgodnie z harmonogramem szkoleń w dniu 18.12.2017 roku przeprowadzone zostało szkolenie dla członków Rady. W szkoleniu uczestniczyli wszyscy członkowie Rady. Dzięki jego przeprowadzeniu znacznie zwiększyły się kompetencje radnych w zakresie oceny wniosków w ramach działania 19.2.

4.4. Walne zebranie członków

W roku 2018 Stowarzyszenie Hrubieszowskie „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania liczyło 74 członków.

Zwołanie zostało jedno Walne Zebranie w dniu 27.02.2018 roku w którym uczestniczyło 42 członków. Podczas Walnego Zebrania członków przyjęto jednogłośnie następujące dokumenty: Raport z monitoringu i ewaluacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Hrubieszowskiego „Lepsze Jutro” Lokalna Grupa Działania na lata 2016-2023 (UCHWAŁA NR I/1/2018), Sprawozdanie Zarządu z działalności w 2017 roku (UCHWAŁA NR I/2/2018), Sprawozdanie finansowego za 2017 roku (UCHWAŁA NR I/3/2018), Sprawozdanie z działalności Komisji Rewizyjnej w okresie kadencji 2014-2018 (UCHWAŁA NR I/4/2018), oraz podjęto uchwałę w sprawie absolutorium dla Zarządu za 2016 rok (UCHWAŁA NR I/5/2017).

5. Wnioski i rekomendacje

Rok 2018 był trzecim rokiem wdrażania LSR. Z przeprowadzonej analizy wynika że zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju działania realizowane są w stopniu dobrym. Wszystkie zaplanowane działania realizowane były zgodnie z harmonogramem.

Sprawozdanie zawiera dane dotyczące analizy osiągniętych wskaźników określonych w LSR, wykorzystania budżetu, realizacji planu komunikacji

Analizie poddane zostały również organy stowarzyszenia i biuro LGD. W opinii Zarządu i Kierownika Biura biuro LGD funkcjonuje prawidłowo, terminowo realizuje wszelkie zobowiązania

Sporządzenie sprawozdania daje nam możliwość szerszego spojrzenia na działalność LGD poprzez analizę zgromadzonych informacji. Niniejsze sprawozdanie stanowić będzie podstawę do przeprowadzenia warsztatu refleksyjnego oraz części badania dla kolejnych lat wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.